Godkännande av planerna för Domkyrkans kororgel och ansökan om tillstånd av Kyrkostyrelsen

Gemensamma kyrkorådet 23.9.2026 § 159

Föredragande Fastighetsdirektör Kalle Luoma

Presentation I samband med renoveringen av Åbo domkyrka är det nödvändigt att bygga en ny kororgel som uppfyller kraven för mässmusik och konserter. Den nuvarande kororgeln kommer att tas ur bruk. Domkyrkans huvudorgel, det vill säga läktarorgeln, är placerad i den bakre delen av kyrksalen. Avståndet från orglarna till altaret i huvudkoret är cirka 60 meter. Även avståndet till det medeltida koret i kyrksalens främre del, där mässor och konserter hålls, är cirka 40 meter.

Katedralens akustik är utmärkt, men den långa efterklangen och avstånden innebär vissa utmaningar. När den nya kororgeln är färdigställd kommer den att fungera både som ett fristående konsertinstrument och som ackompanjemangsorgel vid gudstjänster och konserter.

Åbo domkyrka är en av Finlands viktigaste konsertkyrkor. Den är landets enda medeltida katedral och har en exceptionellt rik och välbalanserad akustik. Efterklangen på sex sekunder är storartad, särskilt för orgelklangen. Pipverket till den nya kororgeln kommer att byggas i kyrkans främre sidoskepp, cirka tre meter ovanför golvet. Detta möjliggör helt nya klangupplevelser i Finland.

Placeringen av kororgeln gör det möjligt att använda den både som en del av stora körers och symfoniorkestrars framträdanden och som soloinstrument vid konserter. Särskilt intressant är möjligheten att uppträda tillsammans med stora ensembler, så att alla kan vara i kontakt med varandra. En annan nyhet är att kororgeln vid behov kan ersätta orkestern, vilket gör det möjligt att genomföra solokonserter med endast två personer. På samma sätt kan körer framföra stora verk där orglarna ersätter symfoniorkestern.

Domkyrkans unika rum och akustik skapar tillsammans med den nya orgeln grunden för mer mångsidiga och helt nya upplevelser. Detta är en kulturgärning som kommer att ge glädje och upplevelser i århundraden framöver.

Arbetet med att planera kororgeln i domkyrkan har fortsatt i nära samarbete mellan Museiverket, kantorerna och den orgelbyggare som deltar i utvecklingsfasen. Orgeln har gjorts mindre för att den ikoniska utsikten över mittgången inte ska förändras och för att instrumentet inte ska bli för dominerande. I den nuvarande planen ingår 57 + 4 register.

Planerna medföljer som bilaga.

Kostnaden för kororgeln, cirka 2,3 miljoner euro, ingår inte i kostnadsberäkningen för själva renoveringen. En separat donation på 500 000 euro har erhållits för kororgeln. Donationer till projektet tas fortfarande emot, om det finns intresse för projektet från externa parter.

Beslut om byggandet av kororgeln fattas i gemensamma kyrkorådet och gemensamma kyrkofullmäktige, och byggandet kräver även tillstånd från Kyrkostyrelsen. För att gemensamma kyrkorådet och fullmäktige ska kunna godkänna planerna måste utlåtanden inhämtas från Museiverket, Åbo domkyrkoförsamling och Åbo svenska församling.

Byggnadskommissionen har för sin del godkänt planen för kororgeln vid sitt sammanträde 11.8.2026 och beslutat att begära utlåtande av Museiverket, Åbo domkyrkoförsamling och Åbo Svenska församling.

De begärda utlåtandena har mottagits och finns bifogade. Byggandet av kororgeln kräver även tillstånd av Kyrkostyrelsen. När utlåtandena har mottagits beslutar byggnadskommissionen att vidarebefordra ritningarna till gemensamma kyrkorådet och gemensamma kyrkofullmäktige för godkännande samt att ansöka om tillstånd från Kyrkostyrelsen för att bygga kororgeln. Små ändringar och preciseringar kommer att göras i planerna allteftersom planeringsarbetet fortskrider, bland annat på grundval av de tekniska ramvillkoren och utlåtandena.

Analys av konsekvenserna för barn:
Denna punkt har konsekvenser för barn i den mening som avses i kapitel 10 § 4 i kyrkoordningen. I konsekvensbedömningen har det konstaterats att beslutet påverkar barns och ungdomars möjligheter att delta i församlingens verksamhet, särskilt inom musikområdet. Konsekvenserna har bedömts i samband med beredningen och beaktats i beslutsförslaget.

Förslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar för sin del att godkänna ritningarna för kororgeln i Åbo domkyrka och ansöka hos Kyrkostyrelsen om tillstånd för att få bygga kororgeln samt föreslå för det gemensamma kyrkorådet att det beslutar att:
1. godkänna ritningarna för kororgeln
2. att ansöka om tillstånd från Kyrkostyrelsen för byggandet av kororgeln.

Beslut

Enligt förslaget.

190/03.03.01.00/2026

Gemensamma kyrkofullmäktige 8.10.2026 § 57

Föredragande

Gemensamma kyrkorådet

Förslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar:

1. godkänna planerna för korорgeln

2. ansöka om tillstånd från Kyrkostyrelsen för byggandet av korорgeln.

Beslut

Enligt förslaget.